

TARTU ÜLIKOOL

Eesti Riigipilv

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Laura Kask

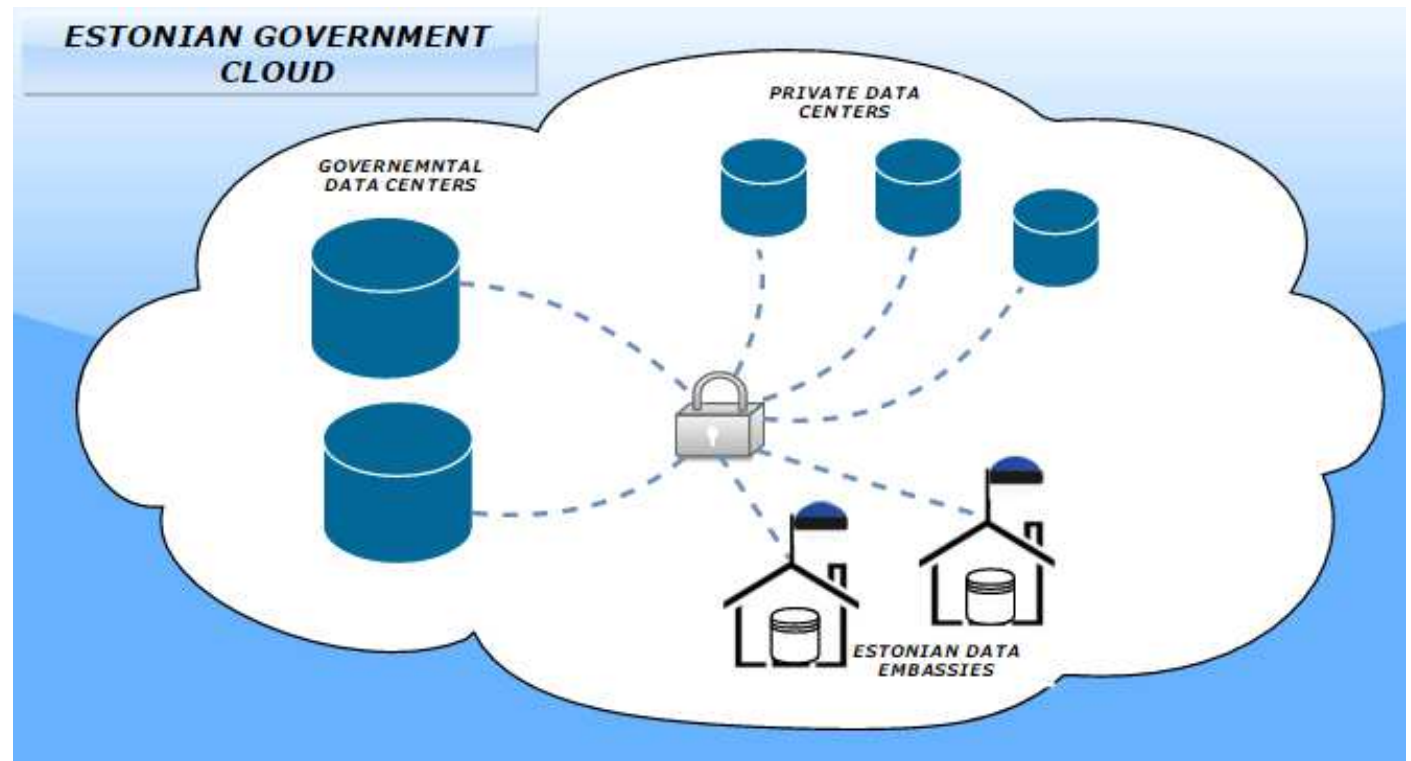
PROUD ENGINEERS CEO

TARTU ÜLIKOOLI
DOKTORANT,
KÜLALISLEKTOR

6.06.2019

Eesti Riigipilv

Eesti infoühiskonna järjepidevuse toetamiseks loodud Eesti riigipilv on hübriidpilv, mis kätkeb endas:

- riigiasutustele osutatavat privaatsilve teenust;
- erasektori poolt opereeritavaid avalikke pilvi;
- välisriikides paiknevaid andmesaatekondi.

MIKS?

- Tagada digitaalset järjepidevust (99% teenustest/andmetest digitaalsed);
- Maandada erinevaid IT riske avaliku sektori asutustes;
- Toetada innovatsiooni ja tehnoloogilist järjepidevust.

Loe lähemalt: Eesti Riigipilve kontseptsioon, kättesaadav: https://www.mkm.ee/sites/default/files/eesti_riigipilve_kontseptsioon.pdf

Eesti privaatpilv

- Riiklikult hallatav pilvekeskkond, mis võimaldab pakkuda avalikule sektorile keskseid pilvelahendusi ja nendega seotud teenuseid. Riigipilve arenduse eest vastutab [Riigi Infokommunikatsiooni Sihtasutus](#)
- Riigipilv vastab Eestis kehtestatud infosüsteemide turbemeetmete standardile kõige kõrgemale turvalisuse astmele (ISKE H), mis peab tagama IT-infrastruktuuri ja teabe (nt delikaatsed isikuandmed) konfidentsiaalsust ning terviklust.
- Riigipilv on loodud avaliku ja erasektori koostöös.
- Teenuse loomiseks ja tarnimiseks on loodud konsortsium, kuhu kuuluvad [Cybernetica AS](#), [Dell EMC](#), [Ericsson Eesti AS](#), [OpenNode OÜ](#) ja [Telia Eesti AS](#).

Avalike pilvede kasutamine

- Suurte avalike pilveteenuste andmekeskused asuvad üldiselt Eestist ning tihti ka Euroopa Liidust väljaspool.
- Andmete töötlemine ja hoidmine väljaspool Eestit peab olema kooskõlas Eesti ja Euroopa andmekaitse nõuetega.
- On olukordi, kus avalike pilvede kasutamine on mõistlik.
- Oluline riskihindamine, avaliku teenuse omanik vastutab otsuse eest (NB! AvTS vastutava ja volitatud töötaja regulatsioon).

Loe lähemalt: RIA avalike pilvede kasutamise juhend, kättesaadav: <https://www.ria.ee/sites/default/files/content-editors/ISKE/avalike-pilvede-kasutamise-juhend.pdf>

Andmesaatkond

Andmesaatkonnad on riigi privaatpilve laiendus Eesti riigi territoriaalsetest piiridest väljaspool. Andmesaatkonna puhul peab:

- Eesti omama serveriressursse väljaspool Eesti territooriumit;
  - Serveriressursid peavad olema Eesti kontrolli all;
  - Peavad olema kasutamiseks mitte ainult koopia hoiustamiseks, vaid ka teenuste reaajas opereerimine
- Kuidas omada serveriressurssi teises riigis selliselt, et see on 100% Eesti Vabariigi kontrolli all?
- Andmesaatkond Eesti saatkonnas vs teise riigi andmekeskuses?

Rahvusvaheline õigus

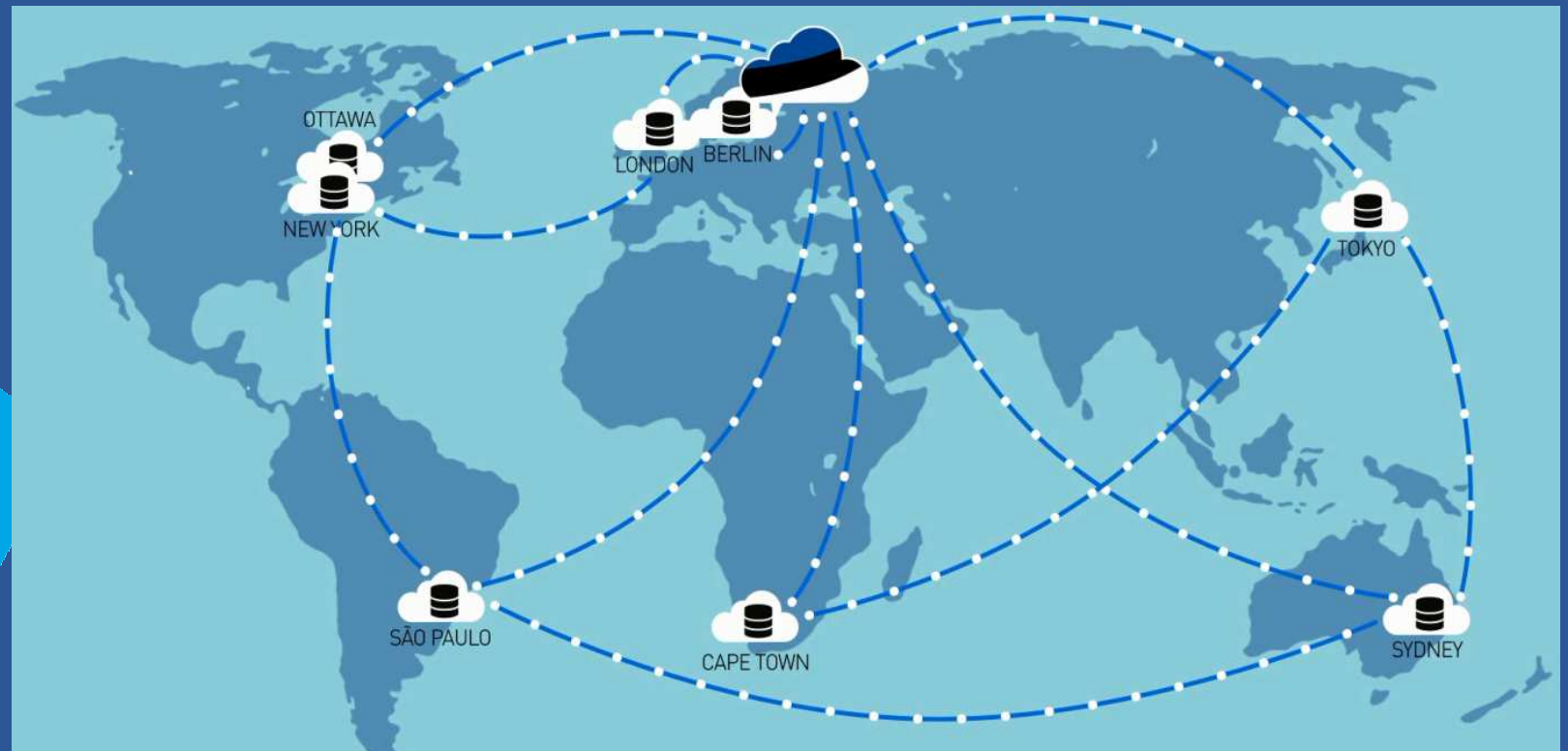
- **Diplomaatiliste suhete Viini Konventsioon artikkel 24:**
Esinduse arhiiv ja dokumendid on alati ja igal pool puutumatud.
  - **Konsulaarsuhete Viini Konventsioon artikkel 33.**
Konsulaararhiiv ja -dokumendid on alati ja igal pool puutumatud.
- Kas kohalduvad ka digitaalsete kommunikatsioonivahenditele, sh andmete majutusele? Pole ühtset seisukohta, ka akadeemiliselt erinevaid arvamusi.

Andmesaatkonna õiguslik lahendus

- Bilateraalne leping kahe valitsuse vahel (Eesti ja Luksemburg):
  1. Andmed ja infosüsteemid on puutumatud = arhiivid;
  2. Füüsiline asukoht on puutumatu = saatkonnad;
  3. Kohalduv õigus;
  4. ...

Vaata ka: Eesti Vabariigi ja Luksemburgi Suurhertsogiriigi vaheline andmete ja infosüsteemide majutamise kokkulepe
<https://www.riigiteataja.ee/akt/228032018002> (leping on ratifitseeritud)

Õiguslik alus andmete majutamiseks (avaliku teabe seadus)

§ 43⁴. Andmekogu vastutav ja volitatud töötleja

(1) Andmekogu vastutav töötleja (haldaja) on riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus, muu avalik-õiguslik juriidiline isik või avalikke ülesandeid täitev eraõiguslik isik, kes korraldab andmekogu kasutusele võtmist, teenuste ja andmete haldamist. Andmekogu vastutav töötleja vastutab andmekogu haldamise seaduslikkuse ja andmekogu arendamise eest.

(2) Andmekogu **vastutav töötleja võib volitada** andmete töötlemise ja andmekogu majutamise teisele riigi- või kohaliku omavalitsuse asutusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule või hanke- või halduslepingu alusel eraõiguslikule isikule vastutava töötleja poolt ettenähtud ulatuses.

→ tehnoloogianeutraalus

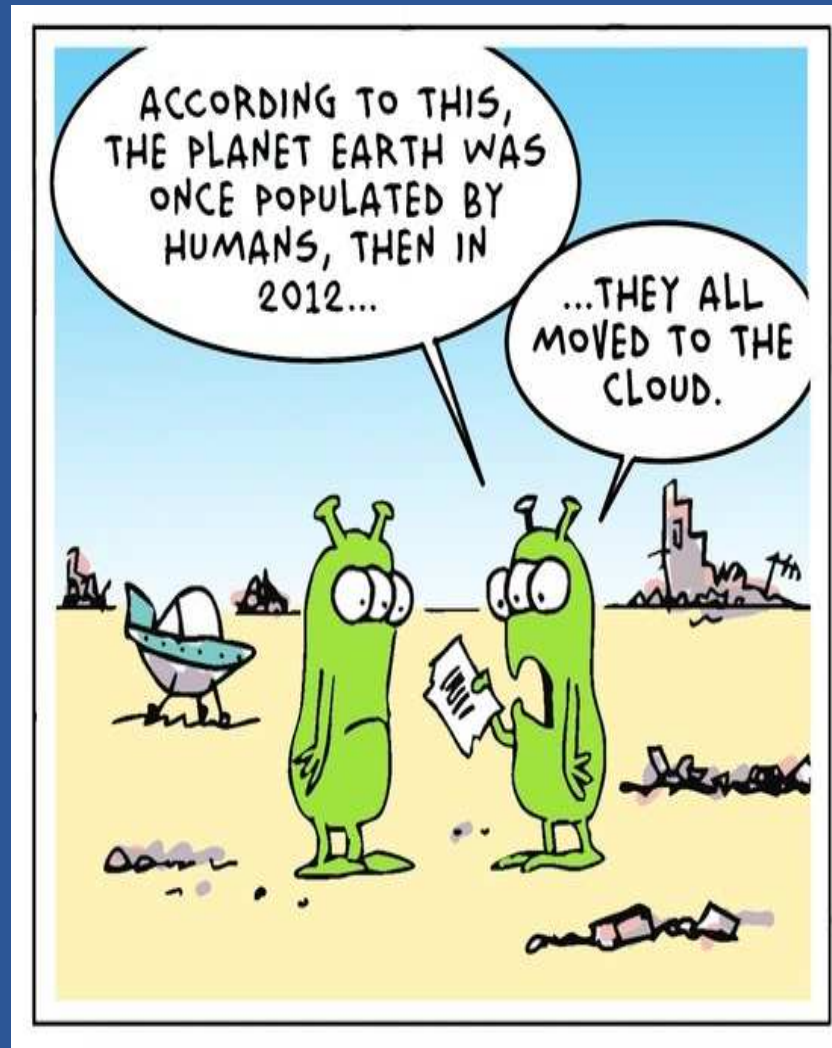
Õiguslik alus andmete majutamiseks

§ 43⁹. Riigi infosüsteemi kindlustavad süsteemid

(1) Andmekogude pidamiseks kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega järgmised kindlustavad süsteemid:

- 1) klassifikaatorite süsteem;
- 2) geodeetiline süsteem;
- 3) aadressiandmete süsteem;
- 4) **infosüsteemide turvameetmete süsteem**;
- 5) infosüsteemide andmevahetuskiht;
- 6) riigi infosüsteemi haldussüsteem.

→ NN ISKE turvastandard (vs ISO), ISKE käsitleb pilve kasutamist ning defineerib, millise turvaklassi andmeid võib millises Eesti Riigipilve osas majutada + andmekogu põhimäärus

ACCORDING TO THIS,
THE PLANET EARTH WAS
ONCE POPULATED BY
HUMANS, THEN IN
2012...

...THEY ALL
MOVED TO THE
CLOUD.

TARTU ÜLIKOOL

unitartu

tartuylikool

